

Participatieaanpak vervolgtraject Kindplein Ommen Oost

Versie 21 mei, opstellers: Igor Grevers &, Marcel van Dijk

0 Introductie

De gemeenteraad heeft een besluit genomen over de locatie voor de realisatie van Kindplein Ommen Oost. De volgende stap is een nadere uitwerking van de plannen voor het gebouw en de omgeving. Dit noemen we de ontwerpfase, met als mijlpalen voorlopig ontwerp en definitief ontwerp. Ook hierbij willen we de omgeving (belanghebbenden en andere stakeholders) betrekken. In deze participatieaanpak wordt nader uitgewerkt hoe we die betrokkenheid concreet invullen. De participatie richt zich op drie deelonderwerpen (voorafgaande aan de bouw zelf):

- A Het ontwerp van het gebouw.
- B Het ontwerp en de inrichting van de buitenruimte.
- C Verkeer en parkeren (inclusief verkeersveiligheid).

We zetten daarbij in op twee participatiedoelen:

- 1) De inbreng van de gebruikers, omgeving en stakeholders leidt dankzij praktijk- en omgevingskennis tot verbetering van de kwaliteit van de inhoudelijke deelplannen.
- 2) Alle inzichten en belangen van de deelnemers aan het participatieproces komen in beeld, zodat uiteindelijk een zorgvuldige afweging kan worden gemaakt c.q. besluiten kunnen worden genomen.

Tijdens de participatiemomenten wordt enerzijds telkens input opgehaald en anderzijds reactie gevraagd op conceptplannen en/of scenario's, waarbij aan de deelnemers wordt gevraagd om aan te vullen en evt. alternatieven voor te stellen. Op basis van de kaders (financiën, regelgeving en belangenafweging) wordt collectief teruggekoppeld waarom de inbreng wel of niet verder wordt meegenomen.

Voor het vervolgtraject is ervoor gekozen om de participatie flexibel te organiseren, waarbij per moment en onderwerp gericht wordt gekeken welke participatie wenselijk en nodig is. De participatie krijgt vorm via:

- Gerichte werkateliers voor specifieke onderwerpen: de projectgroep nodigt participanten uit om (éénmalig) specifieke kennis en ervaring in te brengen.
- Keukentafelmomenten en bijeenkomsten voor directe omwonenden.
- Consultatiemomenten van leerkrachten, kinderen en/of ouders.
- Themasessies met stakeholders voor specifieke onderwerpen, zoals toegankelijkheid gebouw, verkeersveiligheid, (sociale) veiligheid, invulling sporthal, groen, kunstobject enz.
- Inloopbijeenkomsten voor alle belanghebbenden en belangstellenden: via een open en brede uitnodiging.

De participatiemomenten worden rondom mijlpalen en tussentijds communicatief ondersteund

met informatie via de projectwebsite, nieuwsbrieven, uitnodigingen, persoonlijke contacten en de mogelijkheid om tussendoor vragen te stellen.

Deze vormgeving biedt participatiemogelijkheden aan een zo breed mogelijke groep en biedt zodoende maximale openheid aan eenieder om mee te doen binnen de aangegeven uitgangspunten en kaders.

Deze participatieaanpak zoomt nader in op de volgende onderwerpen:

- 1 Uitgangspunten voor het participatieproces
- 2 De betrokken partijen, hun belangen en rol in het participatieproces
- 3 De inzet van het participatieproces
4. Planning en vormgeving van de participatie

1 Uitgangspunten voor het participatieproces

We formuleren, mede op basis van het “Participatiekader gemeente Ommen” de volgende uitgangspunten voor het participatieproces:

- a Open participatie en communicatie met ruimte voor alle belanghebbenden en belangstellenden om mee te doen, binnen de gestelde uitgangspunten en kaders van de voorliggende participatieaanpak.
- b In de voorbereiding maar ook tijdens het proces om oog te hebben voor alle belangen en belanghebbenden.
- c Duidelijkheid vooraf over ieders rol en bijdrage in het proces (op basis van de rolverdeling volgens de participatieladder – Zie Bijlage 2).
- d Duidelijke scheiding tussen collectieve en individuele/zakelijke belangen. Het participatieproces is gericht op het collectieve belang. Voor individuele belangen is er een apart proces met persoonlijke contacten.
- e Het proces is gericht op het scherp krijgen van (bestuurlijke) keuzevraagstukken en waar nodig op een goed overzicht van de voor- en nadelen van relevante keuzes. Dit ter voorbereiding van zorgvuldige besluitvorming door de beslisser (afhankelijk van het onderwerp: stuurgroep, college of gemeenteraad).
- f Het proces draagt bij aan een zorgvuldige, maar tegelijkertijd ook een zo snel mogelijke realisatie van Kindplein Ommen Oost.

2 De betrokken partijen, hun belangen en rol in het participatieproces

De participatie richt zich in het bijzonder op (A) het ontwerp van het gebouw; (B) het ontwerp en de inrichting van de buitenruimte; en (C) verkeer en parkeren (inclusief verkeersveiligheid).

Hieronder bieden we een eerst inventarisatie van de betrokken partijen en hun (mogelijke) belang. Het is de bedoeling dit overzicht te toetsen en aan te scherpen tijdens het vervolgtraject – zodat alle belangen en belanghebbenden goed in beeld zijn.

Voor elke partij maken we vooraf duidelijk welke rol deze in het participatieproces heeft. Deze rollen zijn ontleend aan de participatieladder (zie Bijlage 2).

A Ontwerp van het gebouw

Belanghebbende en rol	Belangen: inhoudelijke focus/ inzet van participatie o.a.
Gemeente <i>Rol</i> Initiatiefnemer – beslisser (gemeente is bouwheer)	- Onderwijskundige mogelijkheden - Financiën (investering en exploitatie) - Toekomstbestendig gebouw/ mogelijke uitbreiding - Multifunctionele inrichting / flexibiliteit functies - Gezondheid/ binnenklimaat: frisse lucht, goede temperatuur en rust/akoestiek) - Duurzaam gebouw / compacte bouw / continuïteit energievoorziening (aansluiting elektriciteit) - Inclusiviteit - Wet- en regelgeving bouwbesluit
Scholen/kinderopvang <i>Rol</i> Medebeslisser	- Onderwijskundige mogelijkheden/ voldoen aan onderwijsconcept / uitdagende onderwijsomgeving - Synergie samenspel scholen/gebruikers - Gezondheid/ binnenklimaat: frisse lucht, goede temperatuur en rust/akoestiek) - Groei en krimp kunnen opvangen / uitwisselbaarheid - Financiën: investering en exploitatie - Inclusiviteit
Andere (mogelijke) medegebruikers Denk aan: bibliotheek, schoolmaatschappelijk werk, logopedie <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak (afhankelijk wie als medegebruiker meedoet)	- Ruimte(gebruik) in het gebouw - Mogelijkheden tot samenwerking
Ouders en kinderen <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	- Gebruiksgemak en beleving - Uitdagende, aantrekkelijke, inspirerende leeromgeving
Bewoners - directe omgeving <i>Rol</i> Adviseur beginspraak vanaf voorlopig ontwerp Adviseur eindspraak	- Aanzien buitenzijde – esthetische inpassing van het gebouw in haar omgeving. - Mogelijke buurtfunctie
Ommer Overlegorgaan Gehandicapten <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	Toegankelijkheid van het gebouw
Overige gebruikers <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	multifunctioneel gebruik, ontsluiting en parkeren plangebied

B Ontwerp en inrichting buitenruimte

Belanghebbende en rol	Belangen: inhoudelijke focus/ inzet van participatie o.a.
Gemeente <i>Rol</i>	- Financiën - inpassing in de omgeving, relatie met fietstunnel

Initiatiefnemer – beslisser	• Bomen en groen / snelheid van het proces • Geluid en milieu • Sociale veiligheid • Inrichting en onderhoud openbare ruimte • Toekomstbestendigheid inrichting – onder meer uitbreiding schoolgebouw • (Groen) plein dat uitdaagt om te bewegen • Parkeren
Scholen/kinderopvang/ gebruikers <i>Rol</i> Medebeslisser	• Ontwerp en inrichting speelruimte • Veilige routes • Afsloten ruimte voor spelen kinderopvang • Fietsenstalling / berging spelmateriaal • Spelmateriaal • Tuin / evt. ook samen met de omgeving • Voorziening tegen geluid / luchtvervuiling • Onderhoud buitenruimte (beheer / financiën)
Ouders en kinderen <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	• Veilige en ontwikkelgerichte speelruimte • Veilige routes • Afsloten ruimte voor spelen kinderopvang • Fietsenstalling / berging spelmateriaal • Spelmateriaal • Tuin / evt. ook samen met de omgeving
Bewoners – directe omgeving <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	• Goede inpassing in de woonomgeving • Sociale veiligheid • Gebruik speelplein buiten schooltijd • Mogelijke oplossingen om het ervaren van hinder / geluid / drukte te verminderen
Natuur- en milieuvereniging <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	• Inrichting openbare ruimte, groen en bomen
Ommer Overlegorgaan Gehandicapten <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	• Toegankelijkheid gebouw en buitenterrein
Politie / handhaving <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	• Sociale veiligheid • Verkeer Parkeren
Jongerenwerkers <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	• Sociale veiligheid
(Stichting Vechtdal Kunsten) <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	• Kunstobject / kunsteducatie

C Verkeer en parkeren (inclusief verkeersveiligheid)

Belanghebbende en rol	Belangen: inhoudelijke focus/ inzet van participatie o.a.
Gemeente <i>Rol</i> Initiatiefnemer – beslisser	- Bereikbaarheid/ toegankelijkheid / ontsluiting > School / kinderopvang > Sporthal > Woningen nabij school - Doorgaande fietsroute - Parkeren normeren (duurzame mobiliteit) - Verkeersveiligheid - Verkeersdoorstroming (mobiliteit/ milieu)
Scholen/kinderopvang/ gebruikers <i>Rol</i> Medebeslisser	- Verkeersveiligheid - Parkeren/ bereikbaarheid
Ouders en kinderen <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	- Verkeersveiligheid - Parkeren/ bereikbaarheid
Bewoners – directe omgeving <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	- Verkeersveiligheid - Bereikbaarheid
Ommer Overlegorgaan Gehandicapten <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	Toegankelijkheid buitenterrein
Fietzersbond <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	- Doorgaande fietsroute - Verkeersveiligheid
Veilig verkeer Nederland <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	Verkeersveiligheid
Natuur- en milieuvereniging <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	groen en bomen
Politie / handhaving / Wijkagent <i>Rol</i> Adviseur beginspraak, Adviseur eindspraak	- Sociale veiligheid - Verkeer Parkeren

3 De inzet van het participatieproces

Het participatie richt zich in bijzonder op een aantal mijlpalen/ belangrijke tussenresultaten:

Ten aanzien van het gebouw

- Voorlopig ontwerp gebouw
- Definitief ontwerp gebouw

Ten aanzien van de buitenruimte

- Voorlopig inrichtingsplan buitenruimte
- Definitief inrichtingsplan buitenruimte

Ten aanzien van verkeer en parkeren

- Voorlopig inrichtingsplan verkeer en parkeren
- Definitief inrichtingsplan verkeer en parkeren

In paragraaf 2 is voor elk van deze drie hoofdonderwerpen zoveel mogelijk uitgewerkt welke deelonderwerpen dan aan de orde kunnen en moeten komen tijdens de participatiemomenten.

Zichtbaar maken van relevante keuzevraagstukken

Het participatieproces is gericht op het scherp krijgen van alle belangen. Waar belangen lastig ‘gebundeld’ raken en dus ‘botsen’, of wanneer er verschillen van inzicht zijn, wordt dit in het participatieproces zichtbaar gemaakt via (bestuurlijke) keuzevraagstukken. Het proces is er vervolgens op gericht om met alle betrokkenen tot een goed overzicht van de voor- en nadelen van relevante keuzes te komen. Dit ter voorbereiding van zorgvuldige besluitvorming door de beslisser (afhankelijk van het onderwerp: stuurgroep, college of gemeenteraad).

Participatie leerkrachten, kinderen en ouders

De beide scholen en de kinderopvang zijn verantwoordelijk om leerkrachten, kinderen en ouders tijdig te betrekken bij de planvorming rondom gebouw, inrichting buitenruimte en parkeren/verkeer. Waar nodig ondersteunt de gemeente de scholen bij de concrete invulling hiervan.

De gemeente richt zich met name op de betrokkenheid van de directe omgeving, specifieke stakeholders bij bepaalde thema's (zie ook overzicht stakeholders), alle belangstellende inwoners van Ommen en college/raad.

Relatie met andere projecten

Het project Kindplein Ommen Oost staat niet helemaal op zichzelf. In de directe omgeving spelen ook andere projecten en ontwikkelingen, die van invloed kunnen zijn op het project. Hierbij gaat het onder meer om:

- De aanleg van de fietstunnel nabij rotonde Slagenweg.
- Rondweg Ommen
- Sloop voormalige Aldi

Over deze onderwerpen vindt ook participatie plaats. Waar dat passend en mogelijk is, worden de participatiemomenten gecombineerd. Dit is nu nog niet bepalen en wordt gedurende de loop van het proces nader afgestemd.

Participatie- en communicatiekalender

De planning van alle participatie- en communicatiemomenten wordt opgenomen in een kalender. Dit is een levend document, waaraan gedurende het proces stappen kunnen worden toegevoegd of in tijd verplaatst. Uiteraard in overleg met de direct betrokkenen. De levende planning is gedurende het proces vast onderdeel op de agenda van de Stuurgroep. Daarnaast vindt nauwe afstemming plaats met de “buur-projecten”. In bijlage 1 is een eerste versie van de kalender opgenomen. Let wel: niet al deze momenten zijn al definitief.

Bijlage 1: VOORBEELD : Planning communicatie- en participatiemomenten

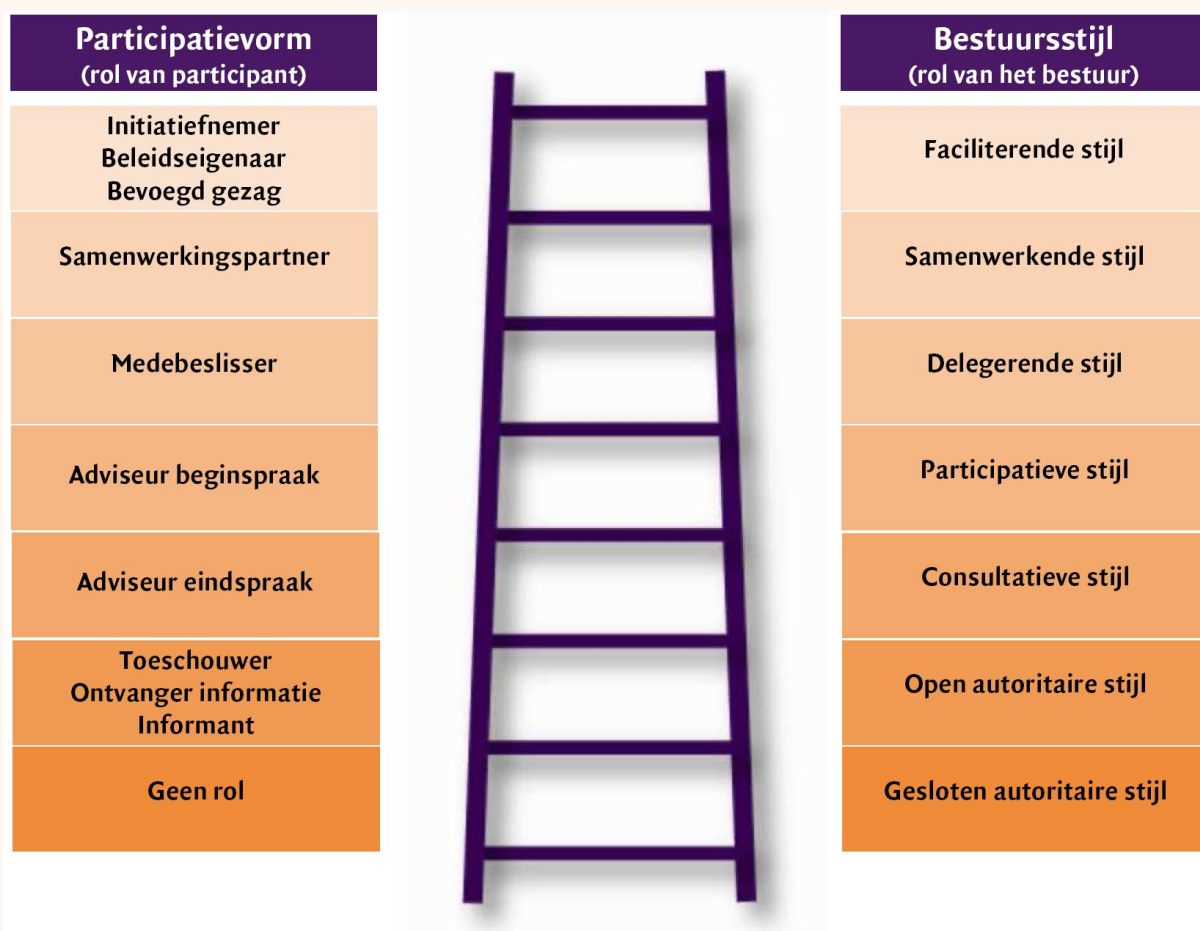
Hieronder wordt de planning van de communicatie- en participatiemomenten weergegeven. Let wel: dit is een voorlopige opzet. Gedurende het proces kunnen stappen worden toegevoegd of in tijd verplaatst. Uiteraard wordt hierover met de direct betrokkenen bij de participatie vroegtijdig gecommuniceerd. De planning is gedurende het proces vast onderdeel op de agenda van de Stuurgroep.

Wanneer?	Wat?	Vorm
februari 2024	Nieuwsbrief verzenden • Informeren over stand van zaken en het proces • Aankondiging en uitnodiging startbijeenkomst	• Nieuwsbrief verzenden • Publicatie op website • Persbericht Ommer Nieuws • Sociale media gemeente
Begin maart 2024	Startbijeenkomst: • Stand van zaken en het verloop van het gehele proces • Invulling van de participatie (Participatieplan)	• Brede openbare Informatiebijeenkomst (inloopbijeenkomst 7 maart_
Jan-juni 2024	Doorlopend bijeenkomsten projectgroep/ ontwerpgroep • Gebruikers van het gebouw denken mee over invulling en later ook over buitenruimte en parkeren/verkeer	• Ontwerpsessies
Begin mei	Afsluitende bijeenkomst klankbordgroep fase 1	• Afsluitende bijeenkomst om fase 1 af te sluiten en te informeren over betrokkenheid buurt in fase 2.
Mei/juni 2024	Keuze landschapsarchitect De gebruikers en een vertegenwoordiging van de omwonenden worden betrokken bij de keuze van de landschapsarchitect.	• Sessie met presentaties van 3 bureaus
Start juni/juli 2024	Keukentafelgesprekken met o.a. omwonenden, natuur en milieu, OOG, belangenbehartigers verkeer. • Bespreken eerste ideeën t.a.v. gebouw (o.a. massa, positionering op de locatie) • Ophalen wensen en ideeën door de landschapsarchitect • Aandachtspunten (sociale veiligheid)	• Keukentafelgesprekken
Juni/juli 2024	Sessies met de leerkrachten van de beide scholen • Consultatie t.a.v. het concept- voorlopig ontwerp	• i.o.m. scholen / kinderopvang
Juli 2024	• Tussentijdse informatie college/gemeenteraad	• Informatiebrief / presentatie
sept 2024	Sessie met de ouders van beide scholen • Consultatie t.a.v. het concept-voorlopig ontwerp	• i.o.m. scholen / kinderopvang

Wanneer?	Wat?	Vorm
2 ^{de} of 3 ^{de} kwartaal 2024	Sessie met de kinderen Op een creatieve manier worden een afspiegeling van de kinderen betrokken bij de invulling van het gebouw en de buitenruimte.	Door scholen / kinderopvang
Juni/juli 2024	Themasessies met stakeholders (Sociale) veiligheid - Groen i.c.m. buitenruimte - Toegankelijkheid	De themasessies vinden plaats met een beperkt aantal deelnemers in wisselende samenstelling.
Juni/juli 2024	Bijeenkomst direct omwonenden Consultatie t.a.v. het concept-voorlopig ontwerp met o.a. gebouw en buitenruimte	Keukentafelgesprek of kleine bijeenkomst in de huidige school
		:
Juli 2024	Participatiebijeenkomst - Voorlopig ontwerp van het gebouw - Eerste plan en visueel beeld van het gebouw - Eventueel een of meer open punten met 'open' vraag mee te denken - advies beginspraak	- Inloopbijeenkomst - visuele planpresentatie - Advies mondeling en via geeltjes 'op een wand' voor iedereen zichtbaar gemaakt
Begin juli	Tussentijdse nieuwsbrief ter voorbereiding van participatiebijeenkomst 3^e kwartaal	Digitale en gedrukte versie

N.B. met de directe omwonenden van de locatie Kindplein Oost is afgesproken om hen ook tussentijds per mail te informeren over procesinformatie en voorbereidende werkzaamheden.

Bijlage 2: De participatieladder

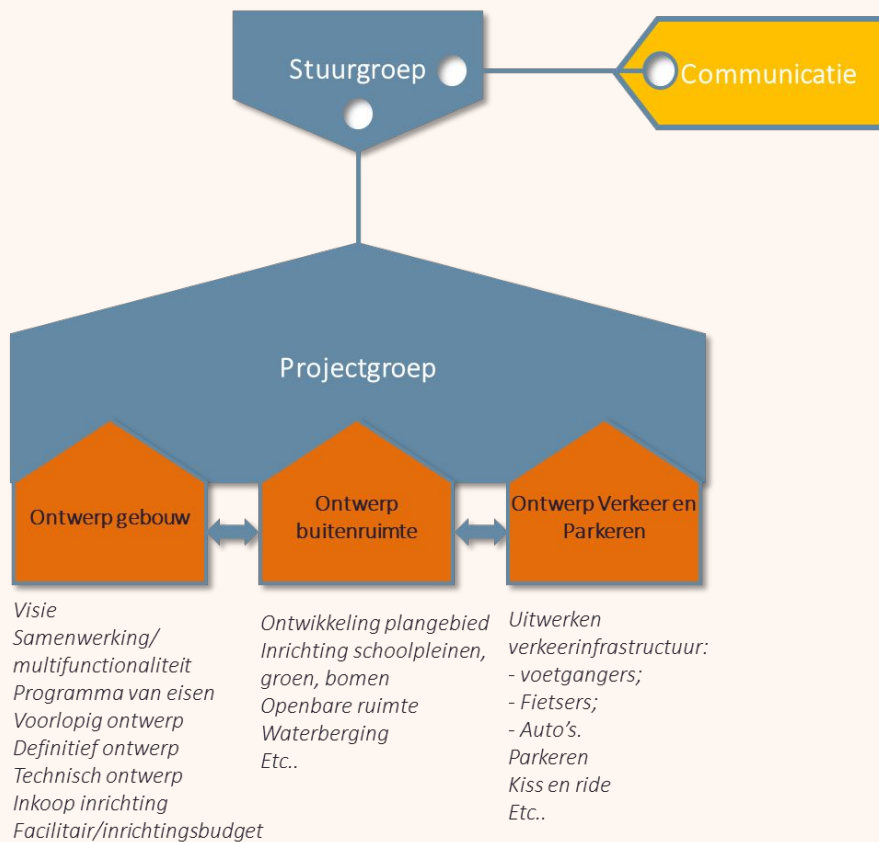

Bron: Igno Pröpper, *De aanpak van interactief beleid: elke situatie is anders*, Coutinho, 2023 (1999)

De rollen toegelicht

- **Initiatiefnemer/beslisser/bevoegd gezag:** het uiteindelijke besluit is voorbehouden aan (uitsluitend) deze partij
- **Samenwerken:** meerdere partijen beslissen en elke afzonderlijke partij heeft daarbij een bepalende stem
- **Medebeslisser:** binnen de gestelde kaders van het bevoegd gezag zelf kunnen beslissen (gedelegeerde besluitvorming).
- **Adviseur beginspraak.** Aan de voorkant advies geven – waarbij er relatief nog veel keuzeruimte is.
- **Adviseur eindspraak.** Aan het einde van het traject een laatste toets op het voorstel en hierover advies geven. .
- **Ontvanger informatie/ informant:** informatie krijgen of verstrekken aan anderen

Bijlage 3: Stuurgroep en Projectorganisatie Kindplein Ommen Oost

Rolverdeling

College van Burgemeester en Wethouders

- Vaststellen definitief ontwerp drie onderwerpen en aanbestedingsstukken uitvoering.
- Vaststellen en accorderen uitslag aanbesteding.

Stuurgroep (bestaande uit gemeente en schoolbesturen)

- Beoordelen en vaststellen deelresultaten van de projectgroep ten aanzien van ontwerp gebouw, ontwerp buitenruimte en verkeer/parkeren.
- Stuurgroep adviseert het College ten aanzien van het project KPO
- Op onderdelen een eigen bestuurlijke afweging/besluitvorming ten behoeve van onderwijs en kinderopvang.
- Verantwoordelijk voor communicatieopzet en participatievorm en -opbrengst.

Projectgroep (bestaande uit gemeente, schoolbesturen en kinderopvang)

- Uitwerken thema's ten aanzien van ontwerp gebouw, ontwerp buitenruimte en verkeer/parkeren.
- Adviseert de stuurgroep ten behoeve van ten behoeve van besluitvorming.
- Verschaffen van communicatie en participatie input aan de stuurgroep.
- Deelnemen aan het participatieproces.

Participanten

- Samenvattende rol: advies aan de voorkant en achteraf
- Per onderwerp aparte participatie (conform tabellen).